

JC-102

June-2022

B.Ed., Sem.-II

B-105 : Social Science

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. નીચેનામાંથી કોઈપણ છ પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 42
- (1) શૈક્ષણિક સાધનોનું મહત્વ જણાવો. રેડિયો અને ટી.વી.ની શિક્ષણમાં ઉપયોગિતા સમજાવો.
 - (2) નીચે આપેલ સમય અને બનાવોને ધ્યાનમાં રાખીને સમયરેખા દોરો :
 - (i) ઈ.સ. 1905 – બંગાળના ભાગલા
 - (ii) ઈ.સ. 1930 – દાંડીકૂચ
 - (iii) ઈ.સ. 1940 – ઓગસ્ટ પ્રસ્તાવ
 - (iv) ઈ.સ. 1956 – મહાગુજરાત આંદોલન
 - (v) ઈ.સ. 1950 – બંધારણનો અમલ
 - (vi) ઈ.સ. 1939-45 – બીજું વિશ્વયુદ્ધ
 - (vii) ઈ.સ. 1915 – હોમરૂલ લિગની સ્થાપના
 - (3) નકશો એટલે શું? નકશાના લક્ષણો વિશે સમજાવો.
 - (4) આધાર પદ્ધતિની સંકલ્પના સમજાવી તેના લાભલાભ જણાવો.
 - (5) પ્રવાસ પદ્ધતિનો અર્થ આપો. તેના સોપાનો સમજાવો.
 - (6) કથન ચર્ચા પદ્ધતિ એટલે શું? તેના લાભ સમજાવો.
 - (7) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ એટલે શું? તેના સોપાનો સમજાવો.
 - (8) જૂથ ચર્ચાની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, તેની મર્યાદાઓ જણાવો.
 - (9) કુદરતી પ્રદેશ પદ્ધતિની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, તેનું મહત્વ દર્શાવો.
 - (10) ચુંટણી પ્રક્રિયા અને મતદાન વિસ્તારથી સમજાવો.
 - (11) વન્યજીવોના સંરક્ષણ માટે કેવા પ્રકારના પગલાં ભરવામાં આવ્યા છે, તે વિગતે જણાવો.
 - (12) ભાવ વધારો એટલે શું? ભાવ વધારાના કારણો જણાવો.

2. નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

8

- (1) પૃથ્વીના ગોળાનું મહત્વ દર્શાવતા કોઈપણ ચાર મુદ્દા લખો.
 - (2) સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણમાં ઉપયોગી ચાર સામાયિકોના નામ આપો.
 - (3) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિના કોઈપણ બે સિદ્ધાંતો જણાવો.
 - (4) પ્રવાસ પદ્ધતિના સોપાનો જણાવો.
 - (5) કાલ્પનિક પ્રવાસ પદ્ધતિની કોઈપણ બે મર્યાદાઓ જણાવો.
 - (6) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિના પ્રકારો જણાવો.
 - (7) સમજાવો – અભ્યાસજીવો અને રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાનો.
 - (8) ગુજરાતનાં કાગળ ઉદ્યોગના ચાર કેન્દ્રો જણાવો.
-

Seat No. : _____

JC-102

June-2022

B.Ed., Sem.-II

B-105 : Social Science

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. Answer any **six** questions from the following questions : **42**
- (1) State the importance of teaching aids. Explain the usefulness of Radio and T.V. in education.
 - (2) Draw timeline Keeping in mind the time and events given below :
 - (i) 1905 – Partition of Bengal
 - (ii) 1930 – Dandi March
 - (iii) 1940 – August Proposal
 - (iv) 1956 – Maha Gujarat Movement
 - (v) 1950 – Enforcement of the Constitution
 - (vi) 1939-45 – Second World War
 - (vii) 1915 – Establishment of Home Rule League
 - (3) What is Map ? Explain the characteristics of Map.
 - (4) Explain the concept of the Source Method. State its merits and demerits.
 - (5) Give the Meaning of Tour Method. Explain its steps.
 - (6) What is Lecture Method ? Explain its merits.
 - (7) What is Project Method ? Explain its steps.
 - (8) Clarify the concept of Group discussion. State its demerits.
 - (9) Clarify the concept of Natural Region Method. State its importance.
 - (10) Explain in detail about Election Process and Voting.
 - (11) Explain in detail what kind of steps has been taken for the protection of wildlife.
 - (12) What does price increase mean ? State the reasons for the price increase.

2. Answer any **four** questions in brief :

8

- (1) Write any four points highlighting the importance of the globe.
 - (2) Give the name of four journals useful in Social Science Education.
 - (3) State any two principles of project method.
 - (4) State the steps of Tour method.
 - (5) State any two demerits of imaginary Tour method.
 - (6) State the types of Project Method.
 - (7) Explain Sanctuaries and National Parks.
 - (8) State the four centres of Paper Industry of Gujarat,
-